

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

1000 София, бул. "Княз Александър Дондуков" №52 Телефон: 0700 18 700 Факс: (02) 9859 3099

X 20-00-13/15.01.2020г.

Изх № ЦУ на НАП

ДО
ТЕРИТОРИАЛНА ДИРЕКЦИЯ
НА НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ
ЗА ПРИХОДИТЕ

.....

КОПИЕ: ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И
ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА
ПРАКТИКА”

ОТНОСНО: Наредба №Н-13 от 17 декември 2019 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица (Обн. ДВ. бр.1 от 3 януари 2020 г.)

Във връзка с прилагане на *Наредба №Н-13 от 17 декември 2019 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица* (Наредба №Н-13) на основание чл. 10, ал. 1, т. 10 от *Закона за Националната агенция за приходите* (ЗНАП) изразявам следното становище:

I. С §4 от Преходните и заключителните разпоредби (ПЗР) на издадената наредба се отменя *Наредба №Н-8 от 29 декември 2005 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица* (Наредба №Н-8).

II. Издадената от министъра на финансите нова наредба е подзаконов нормативен акт, който подробно и ясно определя:

1. Задължените лица, определени с разпоредбата на чл. 1, т. 1-5, които следва да прилагат разпоредбите на наредбата, и това са: работодателите, осигурителите, техните клонове и поделения; самоосигуряващите се лица, лицата по чл. 4, ал. 9 от *Кодекса за социално осигуряване* (КСО), осигурителните каси; лицата, на които се зачита осигурителен стаж със заплащане на осигурителни вноски по чл. 9а от КСО; лицата, които еднократно заплащат сума в размер на 12 здравноосигурителни вноски за възстановяване на здравноосигурителните права по реда на чл. 40а, ал. 3 от *Закона за здравното осигуряване* (ЗЗО), лицата, които подлежат на здравно осигуряване по реда на чл. 40 ал. 5 от същия закон;

2. Съдържанието на данните, които осигурителите, работодателите и осигурителните каси следва да подават в НАП за лицата, подлежащи на осигуряване, включително осигурителния доход, осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване, Учителския пенсионен фонд, здравното осигуряване, допълнителното задължително пенсионно осигуряване, вноските за фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите", дните в осигуряване и облагаемия доход и данъка за доходи от трудови правоотношения по *Закона за данъците върху доходите на физическите лица* (ЗДДФЛ);

3. Съдържанието на данните, които самоосигуряващите се лица следва да подават в НАП, включително осигурителния доход, осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване, здравното осигуряване, допълнителното задължително пенсионно осигуряване;

4. Съдържанието на данните за дължимите осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване, Учителския пенсионен фонд, допълнителното задължително пенсионно осигуряване, здравното осигуряване, фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите" и дължимия данък за доходи от трудови правоотношения по ЗДДФЛ;

5. Реда и начина за подаване в НАП на данните, посочени в точки 2 – 4, както и начина и реда за коригиране и заличаване на подадените данни;

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

6. С разпоредбите на Наредба №Н-13 се определят видовете декларации, заявления, както и съответните образци на тези декларации и заявления, които систематично са структурирани като приложения към нормативния акт. Посредством всяко от тези приложения се представят в НАП регламентирани в КСО, ЗЗО, ЗДДФЛ и *Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя* (ЗГВРС) данни. Попълването на данните се извършва съгласно указанията за попълване на съответното приложение. С наредбата се определят начините за подаване на посочените данни в НАП, като това може да бъде на хартиен носител, чрез попълване на утвърдените образци съгласно указанията за попълването им, на електронен носител или по електронен път;

7. Разпоредбите на чл. 4 от наредбата уреждат сроковете за подаване в НАП на посочените данни. По същество тези срокове не са променени в сравнение със сроковете от отменената наредба;

8. С разпоредбата на чл. 4, ал. 10, т. 5 е създадена правна възможност Националният осигурителен институт да подава данни за заличаване или коригиране на декларация образец №1, подадена от осигурители с прекратена дейност, когато след извършена проверка от контролните органи на института се установят несъответствия между подадените декларации за осигурените лица и документите, събрани по реда на чл. 5, ал. 10 от КСО (ведомости за заплати, трудови договори, допълнителни споразумения, заповеди за назначаване, допълнителни споразумения/заповеди за преназначаване, заповеди за ползван неплатен отпуск общо над 30 работни дни в една календарна година, заповеди за прекратяване на трудови или служебни правоотношения, както и неполучените от осигурените лица трудови книжки, издадени удостоверения за трудов/осигурителен стаж и осигурителен доход и др.).

III. Разпоредбите на §5 от ПЗР на Наредба №Н-13 уреждат подаването на данни за периоди преди 2020 г.:

1. При подаване на данни с декларации образец №1, 3 и 5, отнасящи се за периода до 1 януари 2006 г., се попълват утвърдените образци за съответния период (§5, ал. 1 от ПЗР).

2. При подаване на данни с декларация образец №6 се попълва утвърдения с Наредба №Н-13 образец (§5, ал. 1 от ПЗР).

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

3. На основание §5, ал. 2 от ПЗР на наредбата данни за осигурените лица, данните за здравно осигуряване на лица, осигурени от държавния бюджет, и данните за авансово внесени социални и здравноосигурителни вноски, **отнасящи се за периода от 1.01.2006 г. до влизането в сила на Наредба №Н-13**, се подават съгласно образците на декларации и заявления, одобрени с приложенията на отменената наредба, действали за съответния период.

Видно от текста на тази преходна норма за месец декември 2019 г. данните за осигурените лица се подават в НАП като се попълва образец на декларация №1 (ДВ, бр. 9 от 2019 г.) съгласно отменената Наредба №Н-8. Предвид разпоредбата на ал. 1 на §5 от ПЗР на Наредба №Н-13 данните за дължими вноски и данък по чл. 42 от ЗДДФЛ се подават с декларация обр. №6, утвърдена с Наредба №Н-13, която по същество не е променена.

IV. По отношение на декларация обр. №1 (приложение №1 към чл. 2, ал. 1 на Наредба №Н-13) и новият текст на т. 12, позиция 99 от указанията за попълване на декларацията е важно да се отбележи следното:

От 1 януари 2020 г. код 99 се попълва в т. 12 на декларацията **винаги**, когато лицето е командировано или изпратено по реда на чл. 121а, ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 1 от *Кодекса на труда* и по смисъла на чл. 12, параграф 1 от *Регламент (ЕО) №883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност*, независимо от наличието на несъответствие или съответствие в работните дни, и продължителността на работното време в приемащата държава.

V. Във връзка с често поставяните въпроси, относно подаване на данни за допълнителни доходи от трудова дейност на осигурените лица, изплатени след месеца или месеците, през които е положен труда, напомням следното:

В тези случаи се прилага чл. 3, ал. 1 от *Наредбата за елементите на възнаграждението и за доходите, върху които се правят осигурителни вноски (НЕВДВПОВ)*. На основание изречение последно от разпоредбата **възнагражденията, отнасящи се за положен труд за минало време, се разпределят за отработените дни, през които трудът е положен.** В този аспект се подават и декларации обр. №1 с

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

попълнен код за корекция и увеличения размер на осигурителния доход за съответния месец.

Пример:

На работниците и служителите едновременно с трудовото възнаграждение за месец ноември е изплатено допълнително възнаграждение за постигнати резултати през трето тримесечие. В този случай на основание чл. 3, ал. 1 от НЕНДВПОВ осигурителят е необходимо да разпредели на всяко лице това допълнително възнаграждение спрямо отработените дни за всеки от месеците от трето тримесечие и да подаде декларации обр. №1 с попълнен код за корекция и увеличения размер на месечния осигурителен доход (в. т. 21) за месеците юли, август и септември. За същите месеци се подава и нова декларация обр. №6, в която се попълва само размерът на установената положителна разлика за съответното задължение за всеки от месеците и попълнен код – 6 в полето на т. 8 – вид плащане.

15.1.2020 г.

X

ПЛАМЕН ДИМИТРОВ
ЗАМ. ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА НАП
Signed by: Plamen Lyubomirov Dimitrov

